

A házi kecske

A házi kecske (*Capra aegagrus hircus*) az egyik legrégebben házasított faj az emberiség történetében, a kutyával és a juhval együtt. Az egyik legfontosabb mezőgazdasági állat a világon, amelyet több szempontból is hasznosítanak: a tejtermelésen és húsfogyasztáson kívül felhasználják még a gyapját, bőrét és szőrét is. A Balkánon és Afrikában nem volt szabályozva a kecsketartás, ezért ez túllegeltetéshez vezetett, aminek következtében nagy területek elkarstosodtak, elsivatagosodtak. Éppen ezért hazánkban komolyan szabályozták, vagy akár tiltották is a kecsketartást a különböző korokban. Először csak egyes területekről tiltották ki a kecskét, míg a 18. század végén törvénybe foglalták, hogy csak szegény ember tarthat kecskét, vagy az, aki egészségileg rá van szorulva. Abban az időben ezért a „szegény ember tehenének” is nevezték.

A kecskék tekintete igen érdekes, mivel a pupillájuk téglalap alakú. A kíváncsi, kiváló egyensúlyérzéssel rendelkező jószág igen rakoncátlan. Mindenre szeret felmászni, mivel a fák és bokrok megmászása mindig is a finomabb táplálékot jelentette számára. Felső ajkukkal és nyelvükkel megvizsgálják a környezetükben levő tárgyakat, megkóstolnak, sőt meg is esznek mindent, amiről azt gondolják, hogy finom. Mivel a kecske olyan növényeket is hasznosít, melyek a szarvasmarha és a juh számára veszedelmesek, így a kecsketejben háromszor annyi a vastartalom, mint a tehéntejben. Amíg a szarvasmarha testsúlyának kb. hatszoros mennyiségét termeli meg tejben, addig a kecske 10-12-szeresét. A kecskehús fehérjetartalma magasabb, mint a birkáé, a kalóriatartalma viszont alacsonyabb.

A **magyar parlagi kecske** más néven **tincses** vagy **gatyás kecske** hazánkban ma már „őshonos”, törvényileg védett fajta. A bakok egész testét borítja a hosszú szőrzet, ezért nevezik tincsesnek, míg a nőstényeknél előfordul, hogy csak a hátsó felület, ezért gatyásnak nevezik őket. A Kárpát-medence területén alakult ki az évszázadok folyamán, a honfoglalás során behozott, illetve a korábban itt élő és a később betelepülő népcsoportok kecskéinek keveredéséből. A magyar parlagi kecske hivatalos fajtaként való elismertetése, és tudatos tenyésztése 2011-ben kezdődött.